

Znak: SO-1.431.17.2025.PK
Szczecin, 02 października 2025 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Dotyczy: kontroli przeprowadzonej 26 czerwca 2025 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w Ustroniu Morskim /adres: ul. Rolna 2, 78-111 Ustronie Morskie/.

ZAKRES KONTROLI

Kontrola objęła swoim zakresem realizację w 2024 r. oraz w I kwartale 2025r. r. przez Kierownika USC w Ustroniu Morskim zadań na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. 2025 r. poz. 594) - zwanej dalej ustawą oraz ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r., poz.1988).

UCZESTNICY KONTROLI

- a) kontrolujący :
- Jadwiga Pokora - główny specjalista w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie,
- b) składający wyjaśnienia:
- Honorata Atraszkiewicz - Kierownik USC w Ustroniu Morskim.

PODSTAWA PRAWNA KONTROLI

Upoważnienie Wojewody Zachodniopomorskiego nr 17/2025 z 20 czerwca 2025 r.
Kontrolująca odnotowała kontrolę w książce kontroli Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim pod nr 5/2025.

WYNIK KONTROLI

Ocena pozytywna z nieprawidłowościami¹

U S T A L E N I A

I. Zagadnienia ogólne:

Wójtem Gminy Ustronie Morskie od 7 maja 2024 r. jest Pan Grzegorz Czachorowski.
W kontrolowanym okresie Wójtem Gminy była też Pani Bernadeta Borkowska.

¹ * Skala ocen:

pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna

Sprawami usc w Urzędzie Stanu Cywilnego w Ustroniu Morskim zajmuje się Pani Honorata Atraszkiewicz - Kierownik USC.

Według jej zakresu czynności w czasie nieobecności jest ona zastępowana przy załatwianiu spraw związanych z rejestracją stanu cywilnego przez Panią Anetę Sianos- podinspektora w Referacie Organizacyjno-Administracyjnym Ponadto z przekazanych informacji wynika, że Kierownika USC zastępuje także Pani Agnieszka Smołucha – podinspektor ds. obsługi Rady Gminy.

Jednak zakresy czynności Pani Anety Sianos i Pani Agnieszki Smołuchy wskazują, że zastępują one Kierownika USC wyłącznie w prowadzonych przez niego sprawach z zakresu wydawania dowodów osobistych, ewidencji ludności, udostępniania danych oraz w sprawach wyborczych. Ich zakresy czynności nie obejmują zadań z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Jeżeli zatem osoby te wykonywały zadania z zakresu rejestracji stanu cywilnego, to czyniły to poza zakresem czynności.

Osoby te nie posiadają też upoważnień wydanych przez Wójta Gminy lub Kierownika USC do dokonywania czynności opisanych w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego tj. wydawania odpisów aktów stanu cywilnego, zaświadczeń, zamieszczania przypisków, na podstawie których mogłyby wykonywać zadania z zakresu USC

Pomimo wniosku z 20 czerwca 2025 r. o przygotowanie kopii upoważnień udzielonych przez Wójta Gminy Kierownikowi USC lub innym pracownikom w zakresie dostępu do systemów teleinformatycznych – nie okazano w trakcie kontroli tych dokumentów. Nie zostały one przesłane również po zakończeniu czynności kontrolnych. Pracownicy powinni mieć takie upoważnienia ze wskazaniem do jakich systemów mają dostęp i w jakim zakresie mogą z tych systemów korzystać. Brak zatem możliwości weryfikacji tych upoważnień.

/dowód: dokumentacja kontroli karty nr 32,35,48-59 i 68/

Urząd Stanu Cywilnego w Ustroniu Morskim zlokalizowany jest na parterze budynku Urzędu Gminy. Zajmuje 3 pomieszczenia- pomieszczenie biurowe, archiwum i salę ślubów. W archiwum USC przechowywane są księgi stanu cywilnego oraz akta zbiorowe.

Interesanci przyjmowani są za biurkiem, co nie stanowi zabezpieczenia przed dostępem do dokumentów i akt spraw .

/dowód: dokumentacja kontroli karta nr 68/

W kontrolowanym okresie w USC w Ustroniu Morskim :

- udzielano tylko rzymskokatolickich ślubów konkordatowych,
- nie wydano żadnych decyzji na podstawie ustawy prawo o aktach stanu cywilnego.

/dowód: dokumentacja kontroli karta nr 68/

II. Akty stanu cywilnego:

Liczbę zarejestrowanych przez Kierownika USC w Ustroniu Morskim urodzeń, małżeństw i zgonów prezentuje poniższa tabela:

	akty urodzenia	akty małżeństwa	akty zgonu
1.01.2024-31.12.2024 r.	12	48	69
1.01.2025-31.03.2025 r.	3	6	22

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Ustroniu Morskim wpisuje do rejestru stanu cywilnego urodzenia, małżeństw i zgony, które wystąpiły za granicą.

W 2024 r. Kierownik USC w Ustroniu Morskim zarejestrował 7 ślubów, których udzielił duchowny. Natomiast Kierownik USC w 2024 r. udzielił 35 ślubów.

W pierwszym kwartale 2025 r. Kierownik USC nie zarejestrował żadnych ślubów udzielonych przez duchownego. W tym czasie Kierownik USC udzielił 2 ślubów.

W 2024 r. udzielono 8 ślubów poza lokalem USC, a w I kwartale 2025 r. nie udzielono żadnych ślubów poza lokalem USC.

W 2024 r. Kierownik USC w Ustroniu Morskim wydał 608 odpisów aktów stanu cywilnego, a w I kwartale 2025 r - wydał 194 odpisy aktów stanu cywilnego.

/dowód: dokumentacja kontroli karta nr 1 – 10, 38-46 i 62/

Sprawdzono co drugie akta zbiorowe prowadzone dla aktów urodzenia, co piąte akta zbiorowe do aktów małżeństwa i co 10 akta do aktów zgonu sporządzonych w 2024r. oraz co piąte akta zbiorowe do aktów sporządzonych w I kwartale 2025 r. W wyniku tej kontroli stwierdzono, że dokumenty niezbędne do sporządzenia aktów stanu cywilnego oraz mające wpływ na treść aktów są prawidłowo opisane oraz właściwie kompletowane.

Akta zbiorowe są:

- uporządkowane
- ułożone chronologicznie i właściwie opisane.

Stwierdzono następujące uchybienia:

- a) W akcie urodzenia nr 3208072/00/AU/2024/(...) zarejestrowanym na podstawie art. 99 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego w oparciu o duński akt urodzenia, błędnie zamieszczono informację że akt ten sporządzono na podstawie art. 104 ustawy.
- b) W aktach zbiorowych do aktu zgonu nr 3208072/00/AZ/2024/(...), 3208072/00/AZ/2024/(...), 3208072/00/AZ/2025/(...), 3208072/00/AZ/2025/(...) brak pełnomocnictwa, choć w akcie wpisano dane pracownika zakładu pogrzebowego, który działał w imieniu osoby zgłaszającej zgon. */dowód: dokumentacja kontroli karta nr 67/*

Stwierdzono też następującą nieprawidłowość:

- c) w akcie zgonu nr 3208072/00/AZ/2024/(...) w akcie tym nie wpisano godziny zgonu, choć ta informacja widniała w karcie zgonu.
Kierownik USC już w trakcie kontroli uzupełniła brakujące dane w akcie zgonu.
- d) Jednocześnie w ww. akcie zgonu wpisano dane Wójta Gminy Bernadety Borkowskiej jako kierownika USC rejestrującego zgon. Natomiast na protokole zgłoszenia ww. zgonu widnieje podpis Kierownika USC, choć protokół zgłoszenia zgonu na podstawie którego sporządzono akt zgonu powinna podpisać Pani Bernadeta Borkowska.
/dowód: dokumentacja kontroli karta nr 64, 67 i 70/

III. Decyzje administracyjne, skargi:

Kierownik USC w Ustroniu Morskim w kontrolowanym okresie nie wydał żadnej decyzji administracyjnej na podstawie ustawy prawo o aktach stanu cywilnego .

W kontrolowanym okresie nie było także skarg dot. Urzędu Stanu Cywilnego w Ustroniu Morskim.

/dowód: dokumentacja kontroli karta nr 35 i 60/

IV. Postępowania administracyjne w sprawach zmiany imienia i nazwiska:

W 2024 r. Kierownik USC w Ustroniu Morskim wydał 7 decyzji w sprawie zmiany imienia i nazwiska, natomiast w I kwartale 2025 r. nie wydał w tym zakresie żadnych decyzji administracyjnych.

Sprawdzono 4 losowo wybrane decyzje w sprawie zmiany imienia i nazwiska nr USC.5355.(...).2024, USC.5355.(...).2024, USC.5355.(...).2024 i USC.5355.(...).2024.

Stwierdzono następujące uchybienie:

- a) we wniosku inicjującym postępowanie nr USC.5355.(...).2024 nie wpisano numeru PESEL wnioskodawcy. Podczas kontroli wskazano na konieczność przyjmowania wniosków o zmianę imienia i nazwiska zgodnie z wymogami przepisów ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

/dowód: dokumentacja kontroli karta nr 67/

Na tym kontrolę zakończono

Przyczyny zaistniałych uchybień i nieprawidłowości:

1. Brak właściwego upoważnienia pracowników, którzy zastępowaliby Kierownika USC w przypadku jego nieobecności;
2. Brak upoważnień dla pracowników realizujących zadania z zakresu usc, a nie będących pracownikami Urzędu Stanu Cywilnego oraz brak upoważnień do dostępu do rejestrów państwowych właściwych do realizacji zadań z zakresu rejestracji stanu cywilnego.
3. Sporządzanie aktu zgonu z naruszeniem przepisów ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

1. Brak upoważnionych osób, które wykonywałyby zadania z zakresu rejestracji stanu cywilnego w przypadku nieobecności Kierownika USC, co może utrudnić lub uniemożliwić realizację tych zadań.
2. Wykonywanie czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego np. wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego przez osoby, które nie posiadają upoważnień do wydawania takich dokumentów, co może skutkować nieważnością takich dokumentów.
3. Korzystanie z rejestrów teleinformatycznych do realizacji zadań z zakresu USC bez upoważnienia, może naruszać ochronę danych osobowych osób figurujących w tych rejestrach.
4. Sporządzenie aktu zgonu i wydanie odpisu z tego aktu zawierającego niepełne dane dot. godziny zgonu.

W dniu 18 sierpnia Wójt Gminy Ustronie Morskie poinformował, że wydał imienne upoważnienia pracownikom tj. Pani Agnieszce Smółusze i Pani Anecie Sianos do realizacji zadań z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

Przedkładając niniejsze wystąpienie pokontrolne zalecam:

1. Upoważnienie pracowników realizujących zadania z zakresu rejestracji stanu cywilnego w zakresie dostępu do systemów teleinformatycznych.
2. Zamieszczanie w aktach zgonu wszystkich danych wynikających z karty zgonu – zwłaszcza godziny zgonu.

3. Przyjmowanie jedynie prawidłowo wypełnionych wniosków o zmianę imienia lub nazwiska, zawierających wszystkie elementy określone w ustawie o zmianie imienia i nazwiska
4. W przypadkach zgłaszania zgonu przez przedstawicieli zakładów pogrzebowych przyjmowanie pełnomocnictw do ich działania w imieniu osoby uprawnionej do pochówku i zgłoszenia zgonu, tj. najczęściej członka rodziny. Jako osoba zgłaszająca zgon w akcie zgonu powinna zostać wymieniona osoba udzielająca pełnomocnictwa .

Jednocześnie proszę o przedstawienie przez Pana Wójta w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykonania wskazanych zaleceń, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Dawid Krystek

II Wicewojewoda Zachodniopomorski